

Motion till riksdagen 2025/26:3477

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Stärkt skydd för barn mot dömda sexualförbrytare samt förebyggande insatser i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utredning i syfte att stärka regler och lagstiftning för att skydda barn från personer som är dömda för sexuella övergrepp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

De flesta barn i tidig skolålder vet inte vad sexuella övergrepp är, inte heller hur en förövare kan bete sig för att få kontakt, manipulera eller hota dem till tystnad. Därför behöver samhället både stärka skyddet mot dömda förövare och ge barn den kunskap de behöver för att förstå sina rättigheter och våga berätta.

Barn är särskilt utsatta eftersom de ofta saknar kunskap om vad ett sexuellt övergrepp innebär, vem en förövare kan vara eller hur övergrepp kan maskeras som ”lek” eller vänskap. Många barn vet inte heller vad som är brottsligt, när de ska säga nej eller vart de ska vända sig för att få hjälp. Det gör dem sårbara för manipulation och förövarens hot om tystnad.

Detta är skäl nog att agera. Men läget blir ännu mer allvarligt när vi ser till statistiken. Enligt Stiftelsen Allmänna Barnhuset utsätts ett av fyra barn i Sverige för sexuella övergrepp eller exploatering – motsvarande åtta barn i en skolklass. Utöver det finns ett stort mörkertal. År 2020 anmäldes 24 100 sexualbrott i Sverige (Brå, 2021), och antalet anmälningar av våldtäkter mot barn ökade då med 16 procent jämfört med året innan. Trots politiska åtgärder visar utvecklingen ingen tydlig vändning år 2024.

Sexualbrott mot barn tillhör de mest brutala brotten. De skadar inte bara barnets trygghet här och nu utan skapar djupa och långvariga konsekvenser. Barn som utsatts löper en kraftigt förhöjd risk för psykisk ohälsa, självskadebeteende, missbruk och

suicid. Studier visar att risken för självmord kan vara upp till tolv gånger högre för den som utsatts för sexuella övergrepp i barndomen.

För att minska dessa risker krävs ett helhetsgrepp:

- Skärpta regler och lagar för att säkerställa att dömda förövare inte ges möjlighet att begå fler brott.
- Obligatorisk, återkommande undervisning i skolan så att barn tidigt lär sig om sina rättigheter, vad övergrepp är och hur man berättar. Denna kunskap är lika livräddande som en brandskyddsövning.
- Kunskapshöjning för all personal som möter barn inom skola, vård och fritid för att bättre upptäcka signaler och kunna agera snabbt.

Samhället måste sätta barnens rätt till trygghet först. Det betyder att lagstiftning, skola och vård måste arbeta hand i hand för att både skydda mot kända förövare och ge barnen den kunskap de behöver för att skydda sig själva. Att förebygga övergrepp och återfall är inte bara en juridisk fråga – det är en fråga om barns liv, hälsa och framtid.

Marléne Lund Kopparklint (M)